

Στις άλλες σελίδες:

- ΧΙΛΗ
- ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
- ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ
- ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1917
- ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟΣ
- ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ Ν. ΠΑΣΟΚ

Για την προεδρία της βουλής

ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΔΕΚ

προγραμμα με βάση τις αντικειμενικές συνθήκες του αγώνα

ΛΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗ ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΟΠΩΛΙΩΝ

Η υποψηφιότητα του Προέδρου της ΕΔΕΚ συν. Βάσου Λυσσαρίδη για τη θέση του προέδρου της Βουλής έδωσε νέες ελπίδες στον Κύπριο λαό για τη δυνατότητα προώθησης μιας πορείας αγώνα σε αντιπαράθεση με την περιστασιακή αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος. Η μακρόχρονη άναγνώριση από την αριστερά του δικαιώματος της δεξιάς δεν μπορεί να συνεχιστεί επ' άπειρον ιδιαίτερα μετά το θάνατο του Προέδρου Μακαρίου.

Η διεκδίκηση της προεδρίας της Βουλής από την ΕΔΕΚ σε συνδυασμό με την απόφαση που εξαγγέλθηκε ήδη για προώθηση συγκεκριμένου προγράμματος αντιιμπεριαλιστικής συνεργασίας μπορεί να αποτελέσει τον πόλο συσπείρωσης των αριστερών δυνάμεων στην προσπάθεια για την απελευθέρωση της Κύπρου. Κι' αυτό γιατί τοποθετούνται εμπραχτα δυο απαραίτητες προϋποθέσεις για την υπαρκτή συνεργασία:

των τριών κομμάτων. Στην πράξη οι θέσεις του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ δεν είχαν καμιά εφαρμογή όταν έρχονταν σε αντίθεση με τις θέσεις του ΔΗΚΟ. Κι' αυτό σε μια κοινωνία όπου η αριστερά διαθέτει την πλειοψηφία όχι μόνο μέσα στο χώρο των συνεργαζομένων κομμάτων αλλά και στον γενικότερο μαζικό χώρο. Σε τελευταία ανάλυση η πλειοψηφία του λαού (ή αρι-

στερά) δέχτηκε συνεργασία στη βάση του προγράμματος μιας μερίδας της δεξιάς πολιτικής ηγεσίας που μειοψήφουσε, έστω και έλαφρα, ακόμα και μέσα στο χώρο της δεξιάς.

Με το θάνατο του Προέδρου Μακαρίου η συνέχιση μιας τέτοιας πολιτικής μπορεί να αποδειχτεί καταστροφική. Γι' αυτό η λεπτομερής ανάλυση και δέσμευση για την εφαρ-

μογή ενός προγράμματος αγώνα θα κρίνει καθοριστικά το ποιες δυνάμεις θα συνεργαστούν. Το πρόγραμμα πρέπει να γίνει με βάση τις αντικειμενικές απαιτήσεις του αγώνα. Δεν θάνατι πρόσ όφελος της Κύπρου να επιδιωχτεί μια «ένότητα» που θα προδικάζει την υποταγή στον ιμπεριαλισμό.

Η ΕΔΕΚ θα προτείνει ένα πρόγραμμα. Οι θέσεις της είναι γνωστές. Βασική προϋπόθεση για την απελευθέρωση είναι η τοποθέτηση της οικονομίας σε σωστή βάση με την εθνικοποίηση των τραπεζών και των βασικών μονοπωλίων. Η συμμετοχή του λαού στην άμυνα μέσα στα πλαίσια Λαϊκής Πολιτοφυλακής με δημοκρατικό έλεγχο. Η καταπολέμηση κάθε προσπάθειας εμπλοκής του Κυπριακού μέσα στα πλαίσια του ΝΑΤΟ. Συμφωνία πάνω σε τέτοιες θέσεις θα αποφασίσει τις δυνατότητες συνεργασίας και όχι η

παραχώρηση στο «κόμμα της (κοινοβουλευτικής) πλειοψηφίας» του δικαιώματος να αποφασίζει χωρίς αμφισβήτηση αυτά που άφορουν τον λαό.

Την ώρα που γραφονται αυτές οι γραμμές δεν είναι ακόμα γνωστό ποιά θα είναι η θέση του ΑΚΕΛ, του Παπαδόπουλου ή ακόμα και μερικών βουλευτών του ΔΗΚΟ πάνω στο θέμα της ψηφοφορίας για την εκλογή Προέδρου της Βουλής. Η Δεξιά, ξέροντας ότι οι πιθανότητες να εκλεγεί ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ είναι ασήμαντες δημαγωγεί υποκριτικά ενάντια στον υποψήφιο του ΔΗΚΟ. Δικαιώμα τους. Όμως πρέπει να γίνει καθαρό πώς δεν υπάρχει καμιά δυνατότητα συνεργασίας μαζί τους. Οι λόγοι για τους οποίους αντιτίθενται στον υποψήφιο του ΔΗΚΟ είναι δυνάμεις που έχουν καμιά απολύτως σχέση με τους λόγους της υποψηφιότητας της ΕΔΕΚ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το παρόν άρθρο γράφτηκε πριν από τη συνεδρία της Βουλής για την εκλογή νέου Προέδρου της Βουλής.

ΑΟΡΙΣΤΟ ΤΟ ΝΕΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΟΗΕ

Τα ψηφισματα δεν υποκαθιστούν τη λαϊκή πάλη

Το νέο ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας για την Κύπρο, μετά από την προσφυγή της Κυπριακής κυβέρνησης σχετικά με τον έποικισμό της Αμμοχώστου, έδειξε ξεκάθαρα τα όρια της ελπίδας που ο Κυπριακός λαός μπορεί να στηρίξει για μια λύση που θα προέλθει από τον ΟΗΕ.

Το νέο ψήφισμα είναι αρκετά αόριστο και αποφεύγει να καταδικάσει την νέα πράξη έποικισμού της Αμμοχώστου από την Αγκυρα. Βέβαια, ο έποικισμός της Αμμοχώστου δεν είναι το βασικό θέμα, αν και διάφοροι κύκλοι προσπαθούν να αντιμετωπίσουν το θέμα με τέτοιο τρόπο ώστε να δείχνουν πως ο Κυπριακός λαός έχει απειπολίσει όλα τα άλλα εδάφη και είναι έτοιμος να υποχωρήσει φτάνει να προδοθούν οι Τούρκοι στην παραχώρηση της Αμμοχώστου.

Το πρόβλημα είναι βέβαια γενικότερο: Η συνεχής αναφορά στον ΟΗΕ και η αντιμετώπισή του σαν οργανισμού που μπορεί να δώσει λύση

στο Κυπριακό πρόβλημα είναι καθαρά παραπλανητική. Γιατί, ολόκληρος ο άστικός τύπος, στην προσπάθειά του να κρατήσει τη συμμετοχή του λαού σε ένα μίνιμουμ επίπεδο, υπερτονίζει τη σημασία είτε του ΟΗΕ, είτε των συνομιλιών, είτε του Κλίφφορντ κτλ.

Η σοσιαλιστική έκφραση έχει πολλές φορές πει αρκετά καθαρά πως βλέπει την πορεία του απελευθερωτικού αγώνα. Η απελευθέρωση περνά από μια συνεργασία με τους Τουρκοκυπρίους εργαζόμενους, που έχουν κι' αυτοί συμφέρον να απαλλαγούν από την ιμπεριαλιστική εκμετάλλευση. Για το λόγο αυτό είναι πρωταρχικό να κερδηθεί ή εμπιστοσύνη των

Τουρκοκυπριακών μαζών. Αυτό απαιτεί κάθε απαλλαγή από εθνικιστικά συνθήματα και προσπάθεια συσπείρωσης δυνάμεων των εργαζομένων και του λαού γύρω από ένα πρόγραμμα που θα αντικατοπτρίζει τα κοινά συμφέροντα των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Και το συμφέρον του Τ)Κ και Ε)Κ λαού συνίσταται στην απαλλαγή από τη γαβιά και ξένη εκμετάλλευση. Το οικονομικό πρόγραμμα της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ έχει πολλές φορές εκτεθεί μπροστά στο λαό Συνίσταται στην εθνικοποίηση των μονοπωλίων, των τραπεζών του εισαγωγικού — εξαγωγικού εμπορίου και των βασικών τομέων της οικονομίας, που θα μπούν κάτω από τον κοινό έλεγχο εργαζομένων και φράτσους. Συνίσταται επίσης στον καθορισμό μάζιμουμ και μίνιμουμ μισθών. Ένα τέτοιο πρόγραμμα θα δώσει τις προϋποθέσεις

για συνεργασία με τους Τ)Κ γιατί θα εκφράζει και τα δικά τους συμφέροντα.

Ακόμα και το ζήτημα της άμυνας θα πρέπει να απαλλαχτεί από εθνικιστικούς προσανατολισμούς. Κατάλληλο μέτρο είναι η δημιουργία λαϊκής πολιτοφυλακής με εκλελεγμένους και ανακλητούς υπευθύνους. Ένα όργανο που θα ανήκει στο λαό, θα είναι εγγύηση για τη διαφύλαξη των δημοκρατικών διαδικασιών από οποιαδήποτε φασιστική δράση και θα θεσπίσει τους Τ)Κ πώς εχθρός δεν είναι οι ίδιοι αλλά ο ιμπεριαλισμός και ο ξένος εισβολέας.

Ο αγώνας για απελευθέρωση δεν μπορεί να σημαίνει άφεση στα διπλωματικά παρακμήνια. Είναι γνωστά τα μέτρα σήμερα αποτελέσματα της μυστικής διπλωματίας. Ούτε είναι δυνατό να ελπίζουμε πως ένας αγώνας θα διεξαχθεί σωστά αν αφαιρεθεί κάτω από την ηγεσία της οικονομικής ολιγαρχίας. Τα ταξικά συμφέ-

ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ

ΧΙΛΗ: φασισμός και αντίσταση

Κλείνουν τέσσερα χρόνια από το αίματηρό πραξικόπημα στη Χιλή το Σεπτέμβριο του 1973 ενάντια στην Κυβέρνηση λαϊκής ενότητας του προέδρου Άλλιέντε.

Το πραξικόπημα το όργανωσαν και το εκτέλεσαν οι αξιωματικοί της χούντας της Χιλής, η κλίκα του Πινοσέτ, που ένεργούσαν μ' εντολή του Αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και της ντόπιας κεφαλαιοκρατίας.

Για να περάσει το πραξικόπημα χρειάστηκε η δολοφονία του Άλλιέντε και των συνεργατών του, οι δολοφονίες χιλιάδων αγωνιστών της αντίστασης, οι φυλακίσεις δεκάδων χιλιάδων προοδευτικών ανθρώπων του Χιλιανού λαού. Σήμερα οι εκτελέσεις, οι φυλακίσεις, τα βασανιστήρια, οι εξορίες, η ανεργία, η οικονομική εκμετάλλευση και καταπίεση της εργατικής τάξης και το ξεπούλημα της χώρας στο Αμερικάνικο κεφάλαιο συνεχίζονται.

Αμέσως μετά το πραξικόπημα οι Αμερικάνικες εταιρείες επιστρέφουν πίσω και ξαναρχίζουν την εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πόρων της Χιλής και τον ιδρώτα του Χιλιανού λαού.

Ο Αμερικάνικος ιμπεριαλισμός κυριάρχησε απόλυτα στην Λατινική Αμερική. Σ' όλες σχεδόν τις χώρες της Νότιας Αμερικής τα εσωτερικά προγεφυρώματα του — στρατιωτικές χούντες και δικτατορίες — ήταν στην εξουσία και πρακτόρευσαν τα οικονομικά και στρατηγικά συμφέροντα των ΗΠΑ. Η μοναδική εξαίρεση ήταν η Χιλή που ακολουθούσε το δρό-

μο της εθνικής ανεξαρτησίας και του σοσιαλισμού κάτω από την Κυβέρνηση της Λαϊκής Ενότητας και του μαρξιστή Προέδρου της Σαλβατόρ Άλλιέντε.

Ο Άλλιέντε ανέλαβε την διακυβέρνηση της χώρας το 1970. Πίστευε ότι η Χιλή μπορούσε να περάσει στο σοσιαλιστικό μετασχηματισμό χωρίς να θιγούν στην αρχή αυτής της πορείας τα συνταγματικά πλαίσια.

Από την πρώτη στιγμή εθνικοποίησε τα ορυχεία του χαλκού και αύξησε κατά 100% τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων, κατά 70% των στρατιωτικών και κατά 35% των ιδιωτικών υπαλλήλων. Στάς εθνικοποιήσεις του χαλκού αντιδρούσαν τα ξένα μονοπώλια με υποδοχασμό της τιμής του. Οι ευτικές χώρες παγώνουν τις πιστώσεις τους προς την Χιλή. Η εκδημοκρατικοποίηση και οι κοινωνικές αλλαγές προχωρούν στην χώρα, και από την άλλη πλευρά ο ιμπεριαλισμός και η ΣΙΑ έντείνουν τον αγώνα μαζί με τους πράκτορες και τα εσωτερικά τους προγεφυρώματα. Ο Αμερικάνικος παράγοντας επεμβαίνει αποφασιστικά για

την ανατροπή του Άλλιέντε. Έκατομμύρια δολάρια δίνονται σε παράνομες ομάδες για έξοπλισμό και την ενίσχυση των αστικών κομμάτων.

Μέσα στο χάος που προσαβούσε η δεξιά και η ΣΙΑ να ρίξει την Χιλή ο λαός συνειδητοποιείται και προσπαθεί να αντισταθεί στις προσπάθειές τους. Αρχίζουν καταλήψεις των εργοστασίων για να ελέγχουν την παραγωγή και να συνεχίσουν την λειτουργία τους. Ζητούν να απαλλοτριωθούν τα χτήματα που ξεπερνούν τα 40 εκτάρια. Σχηματίζουν τα κοινωτικά κομμάτια, όργανα λαϊκής εξουσίας όπου συμμετέχουν, εργάτες, αγρότες, φοιτητές, οι φτωχοί άστεγοι και ο περιθωριακός πληθυσμός των πόλεων. Παράλληλα αναπτύσσονται ειδικές επιτροπές ανεφοδιασμού και ελέγχου των τιμών για να καταπολεμηθεί η μαύρη αγορά και η αισχροκέρδεια και να προστατευθεί ο λαός από την εκμετάλλευση.

Ο λαός συσπειρώνεται, οι ταξικές αντιθέσεις εξύνονται. Η αντίδραση ετοιμάζει το τελευταίο της χαρτί.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες ξεπροβάλλουν δυο βασικές γραμμές ταχτικής. Η μία της παροδοσιακής άριστερας που ζητά να σταματήσει ή παραπάνω σοσιαλιστικοποίηση, να μη θιχτούν άλλες καπιταλιστικές επιχειρήσεις για να εξασφαλιστούν οι καταχτήσεις που πέτυχε μέχρι τότε η κυβέρνηση της Λαϊκής Ενότητας. Αυτή η ταχτική ρήσασ. Αντίθετα η επαναστα-

Μία φωτογραφία - ντοκουμέντο της καθημερινής καταπίεσης στους δρόμους του Σαντιάγο. Η κόνη του πολυβόλου απειλεί τους πολίτες, που περνούν από μιά πόροδο.

τική άριστερα πρόβαλλε το σύνθημα «Προχωρώ για να παγώσω». Η επαναστατικοποίηση, χτύπημα της κεφαλαιοκρατίας, ενίσχυση των λαϊκών επιτροπών υπάλτης, των κοινωτικών κομμάτων της λαϊκής ένοπλης αυτοοργάνωσης. Η γραμμή ταχτική της επα-

ναστατικής άριστερας αποδείχτηκε σωστή μετά το πραξικόπημα. Μόνο με την ενίσχυση του λαϊκού παράγοντα και με άπανωτά χτυπήματα ενάντια στο κεφάλαιο και στην ιμπεριαλιστική διεύθυνση θα μπορούσε να χτυπηθεί νικηφόρα το πραξικόπημα.

ΔΙΑΚΥΡΗΞΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ ΤΗΣ ΧΙΛΗΣ

Με την ενίσχυση του Αμερικάνικου ιμπεριαλισμού η αστική τάξη στη Χιλή οργανώνει την αντίθεση. Σταματά κάθε παραγωγική επένδυση, μπουκοτάρη τον Άλλιέντε, οργανώνει τρομοκρατικές ομάδες και δολοφονίες, εξασκεί πιέσεις στη κυβέρνηση της Λαϊκής Ενότητας από τα δεξιά κόμματα (Χριστιανοδημοκράτες κ.λ.π.). Παράλληλα οι μεγαλοβιομήχανοι κηρύσσουν λόκ — άουτ, υποκινούνται άπεργίες των μεσαίων μικροαστικών στρωμάτων (δικηγόρων, εμπόρων, καταστηματαρχών, γιατρών). Η άπεργία των φορτηγών αυτοκινήτων παραλύει τους μηχανισμούς κατανομής και διακίνησης έμπορευμάτων και τροφίμων.

Χαρακτηριστική άπάντηση γι' αυτές τις αντιδράσεις των μικροαστικών κύκλων είναι η διακήρυξη των άγροτων της Χιλής όταν άπεργήσαν οι γιατροί.

«Μας ξέρετε καλά. Είμαστε οι φτωχοί της Χιλής που γεμίζουν τις στατιστικές με άριθμούς όποσιτιζόμενων και θνησιμότητα νηπίων. Σήμερα άπεργείτε, έμεις δουλεύουμε στα έργοστάσια και στους άγρους και φτιάχνουμε τα αυτοκίνητα, τα φυγεία και τα ρούχα που δεν μπορούμε να αγοράσουμε επειδή είναι άκριβά. Φτιάχνουμε τα είδη που θα άγοράσετε έσείς. Έτσι γινόταν χρόνια.

Έμεις δουλεύαμε και ιδρώναμε κι' έσείς διαβάζατε βιβλία και σπουδάζατε και κάνατε πειράματα στα εργαστήρια. Αν δεν δουλεύαμε έμεις, αν δεν παράγαμε αυτά, θα είχατε πεθάνει της πείνας. Η θα έπρεπε να δουλέψετε και να λερωθείτε και σεις και να ιδρώσετε. Τώρα άπεργείτε. Μαζί με τους μεγάλους μετα-

φορείς, τους μεγαλοκτηματίες, τους μεγαλοβιομήχανους και τους μεγαλέμπορους.

Στην ώρα της ανάγκης ταχθήκατε στη μεριά των πλουσίων.

«Δεν σάς είδαμε ποτέ μας να τάσσεστε στη μεριά των φτωχών, των εργατών, των άγροτων, αυτών που δουλεύουν για σάς. Το λέμε αυτό γιατί δεν άπεργήσατε ποτέ όταν τα μωρά μας πέθαιναν κατά χιλιάδες στη άρχή κάθε καλοκαιριού από έντερτίδα. Δεν άπεργήσατε ποτέ για τις γυναίκες μας που έχουν χάσει στα 20 τους χρόνια, όλα τα δόντια τους. Δεν άπεργήσατε ποτέ για να διαμαρτυρηθείτε για τον όποισμό μας. Δεν άπεργήσατε ποτέ για να διαμαρτυρηθείτε για όλα αυτά και για πολλά άλλα. Ποτέ σάς δεν άπεργήσατε για μας».

Του Σάββα Παυλου

Ο Πρόεδρος Σαλβατόρε Άλλιέντε με τη γυναίκα του και τον σ. Άλταμιράνο γραμματέα του Σοσιαλιστικού Κόμματος Χιλής.

Η πττα της Λαϊκής ενότητας το τέλος της ρεφορμιστικής αυταπάτης

Η ήττα και η άποτυχία του «Χιλιανού δρόμου προς το σοσιαλισμό» ξανάβαλε μπροστά το πρόβλημα του ειρηνικού ή επαναστατικού παράσματος στο σοσιαλισμό. Ο δραματισμός του ειρηνικού σοσιαλιστικού μετασχηματισμού της Χιλής απέτυχε παταγωδώς. Στη Χιλή πριν άπ' το πραξικόπημα οι επαναστατικές οργανώσεις της άριστερας προέβλεψαν το κίνδυνο. Γι' αυτό κι' άπ' την άρχή κατάκριναν τον σφετερισμό των έκλογών, όπως τον όνόμασαν, της παραδοσιακής άριστερας και της Λαϊκής ενότητας, την πίστη δηλαδή ότι με ειρηνικές εκλογές και με εκλογικές νίκες θα προχωρούσε ο δρόμος προς καινούργιες σοσιαλιστικές κατακτήσεις.

Από την ιστορική έμπειρία δλο: ξέρουμε ότι ρίχνοντας ψηφοδέλτια στη τρύπα της κάλπης ο κόσμος ποτέ δεν άλλαζε ποιοτικά. Γι' αυτό και το M.I.R. (Κίνημα επαναστατικής Άριστερας) έριξε το σύνθημα «Ψήφος και όπλο» γιατί μόνο ένοπλος ο λαός θα μπορούσε να υπερασπίσει τις σοσιαλιστικές επιδιώξεις και προγράμματα που φήφιζε. Μετά το πραξικόπημα του 73 το δράμα του εργαζόμενου λαού της Χιλής έδειξε σ' όλους την αυταπάτη της πίστης για πόρεία προς το σοσιαλισμό και την δημοκρατία χωρίς την επανάσταση και την ένοπλη κυριαρχία του εργαζόμενου λαού. Η αστική τάξη και ο ιμπεριαλισμός δεν άφήνουν τα συμφέροντά τους τόσο εύκο-

λα. Όταν η αστική τάξη δει ότι κινδυνεύει η έξουσία της δεν θα διστάσει να μακελέψει τη χώρα για να προστατέψει την οικονομική και πολιτική της κυριαρχία. Και δεν μπορεί κανένα λαϊκό κίνημα να επικυρώσει την κυριαρχία του αν δεν ανατρέψει και εκμηδενίσει το κρατικό μηχανισμό του αστικού κράτους.

Όλα αυτά τα έδειξε ξεκάθαρα η Χιλιανή έμπειρία. Το πείραμα του Ρεφορμισμού στη Χιλή, τέλειωσε την ώρα που ο ίδιος ο Άλλιέντε με το αυτόματο στο χέρι — όχι άναίμαχτα πιά! — υπερασπιζόταν την πορεία προς τη σοσιαλιστική άλλαγή που δραματίστηκε.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΗ

Η ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΤΟ ΔΗΚΟ παρουσιάζει θλιβερή όψη αυτές τις μέρες. Η αντίδραση βουλευτών του ενάντια στην υποψηφιότητα του κ. 'Αλέκου Μιχαηλίδη δεν είναι παρά μια ακόμα έκφραση των εσωτερικών του αντιθέσεων. 'Ακόμα το γεγονός ότι δεν έγινε δυνατή η προώθηση της ενότητας της αριστεράς είναι απογοητευτικό. Το πρόβλημα φυσικά δεν παρουσιάζεται ξαφνικά. Ξεκινά από τις περσινές βουλευτικές εκλογές που έγιναν κάτω από ένα παρόλογο εκλογικό σύστημα και την παράδοση της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας στη δεξιά. 'Ετσι η αριστερά δεν μπορεί να πετύχει δικό της πρόεδρο και το ΔΗΚΟ δεν είναι σε θέση να προβάλει υποψήφιο με σοβαρό κύρος.

Η ΔΙΠΛΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΚΡΙΒΩΣ μετά το ψήφισμα των Η.Ε. και την προσφυγή της Κυπριακής Κυβέρνησης για τον έποικισμό της 'Αμμοχώστου ο δυτικός τύπος προβάλλει και πάλιν το θέμα της ΔΙΠΛΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

— Το θέμα της διπλής ένωσης ξαναπροβλήθηκε στο παρελθόν και από τους εδώ εκπροσώπους της οικονομικής ολιγαρχίας. Κι' αφού ξεχάστηκε για αρκετό χρονικό διάστημα βγαίνει πάλιν στην επιφάνεια από τον διπλωματικό συντάκτη της Φιγκαρώ, το ΑΠΕ και την «ΣΗΜΕΡΙΝΗ».

— Μας λέν τώρα το αδιέξοδο στις συνομιλίες οδηγεί στην διπλή ένωση. Τι θέλουν άραγε να μας πούν. Μήπως προσπαθούν να μας πούν ότι πρέπει να ξαναπροβάλουμε προτάσεις, κάνοντας νέες υποχωρήσεις ή ότι πρέπει τέλος πάντων να δεχτούμε και να υπογράψουμε τα τετελεσμένα γεγονότα για να αποφύγουμε την διπλή ένωση;

— Είναι γνωστό ότι πάντα το αδιέξοδο στις συνομιλίες δημιουργόταν από την Τούρκικη αδιαλλαξία

'Εκείνο που προέχει είναι το να γίνει συνειδηση πως μόνο η ενεργή και άμεση συμμετοχή του λαού στον αγώνα θα μπορέσει ν' ανατρέψει τα σχέδια των ιμπεριαλιστών και της οικονομικής ολιγαρχίας.

ΑΑΡΣΟ ΚΑΙ ΟΗΕ

Η ΔΙΑΦΟΡΑ ανάμεσα στο ψήφισμα που πέτυχε η Κυπριακή αντιπροσωπεία στον ΟΗΕ και του ψηφίσματος της συνάντησης των 'Αραβικών χωρών του ΑΑΡΣΟ για την Κύπρο είναι περάστια. Το ψήφισμα του ΟΗΕ είναι γεμάτο υπεκφυγές ενώ του ΑΑΡΣΟ είναι ξεκάθαρο στην απαίτηση για λήψη πρακτικών μέτρων. Φυσικά η σύγκριση δεν μπορεί να είναι άμεση. Όμως αυτό που δείχνει είναι πως πρέπει επί τέλους να πάψει η Κύπρος να έπιζεται όμοφωνα νερώνοντας την τοποθέτηση του προβλήματος. Δεν είναι δυνατόν να υπάρξει όμοφωνα και ταυτόχρονα καθαρή τοποθέτηση. 'Υπάρχει η προηγούμενη πείρα. Αυτό που χρειάζεται είναι η απαίτηση της Κύπρου να τοποθετηθούν οι χώρες του ΟΗΕ: Πρόκειται για ένα πρόβλημα σχετικά με το οποίο υπάρχουν αντικρουόμενα συμφέροντα. Να άφθοον να έκφραστούν ανοικτά. 'Ετσι κι αλλιώς τα ψηφίσματα δεν πρόκειται από μόνα τους να λύσουν το πρόβλημα. Με τα ύποτονα ψηφίσματα προκαλείται σύγχυση για το ποιοι είναι οι έχθροι και ποιοι οι φίλοι. 'Η δεξιά βρίσκει την ευκαιρία να δημαγωγεί και συνειδητά να εξαπατεί τον Κυπριακό λαό παρουσιάζοντας τους ιμπεριαλιστές σαν ύποστηρικτές της Κύπρου.

ΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΟΤΙΟ ΛΙΒΑΝΟ

ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ έχει πια σταματήσει να διατηρεί ακόμα και τα προσχήματα στην επέμβασή του στο Νότιο Λίβανο. 'Ανοικτά λαμβάνει μέρος στις συγκρούσεις με πυροβολικό και άρματα. 'Η προσπάθεια για εξόντωση της Παλαιστινιακής παρουσίας στην περιοχή κορυφώνεται. Αυτό που εκπλήσσει είναι η αντιμετώπιση της κατάστασης από τις 'Αραβικές Κυβερνήσεις. Τη στιγμή που το 'Ισραήλ έπιτίθεται άμεσα σπίνοντας ακόμα και φυλάκια στο Λιβανικό έδαφος περιορίζονται σε δηλώσεις. 'Ομως αυτό είναι το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της επίδωξης λύσης με βάση την συνεργασία με τις ΗΠΑ. Σε τελευταία ανάλυση η προσπάθεια ανάπτυξης μέσα στις ιμπεριαλιστικές δομές έχει την δική της λογική στον πολιτικό τομέα: την ύποταγή στην ιμπεριαλιστική θέληση.

Στις 20 του Νοέμβρη οι ΕΚΚΛΟΓΕΣ στην ΕΛΛΑΔΑ

Όπως, τελικά, προβλεπόταν απ' όλες τις πολιτικές παρατάξεις, ο Καραμανλής κήρυξε πρόωρες εκλογές στις 20 του Νοέμβρη, σε μια προσπάθεια να «αιφνιδιάσει» τα κόμματα της αντιπολίτευσης. 'Ο «αιφνιδιασμός» είναι ίσως άστοχη λέξη από μια άποψη, γιατί ακριβώς όλοι πρόβλεπαν την ενέργεια τούτη της Νέας Δημοκρατίας. 'Από την άλλη όμως, οι εκλογές θα γίνουν σε μια περίοδο που στο χώρο της αντιπολίτευσης υπάρχει διάσπαση, τόσο που η νίκη του Καραμανλή φαίνεται σχεδόν βέβαια.

Οι εκλογές θα γίνουν σύμφωνα με τον Καραμανλή, γιατί στο προσεχές έτος μεγάλα εθνικά θέματα, όπως το Κυπριακό, η κρίση του Αιγαίου και η ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ θα πάρουν μια τέτοια τροπή που απαιτούνται σοβαρές αποφάσεις. Για τούτο, προσθέτει ο Καραμανλής, η κυβέρνηση επιθυμεί να προσφύγει στη λαϊκή έτοιμηγορία

πίπεδο των εργαζομένων. Είναι σχεδόν σίγουρο πως μετά τις εκλογές θα ακολουθήσει μια σειρά από αντιεργατικά οικονομικά μέτρα, στο πρότυπο των χωρών της Εύρώπης.

Η πρόβλεψη για την σχεδόν βέβαιη επιτυχία του Καραμανλή στις επικείμενες εκλογές βασίζεται ουσιαστικά στην πολυδιάσπαση των αριστερών δυνάμεων, που παρου-

πίο ρεφορμιστικού κομματιού της — αντιμετώπιζει σοβαρά προβλήματα ενότητας, μια που τα δυο πιο δυνατά κόμματα της αριστεράς το ΚΚΕ (έξ.) και το ΠΑΣΟΚ βρίσκονται έξω από την συνεργασία. Το ΠΑΣΟΚ έχει ήδη δηλώσει ξεκάθαρα πως δεν επιθυμεί την συνεργασία. 'Ο λόγος είναι οι έντονες πολιτικές διαφορές που δεν μπορούν να ξεπεραστούν, αλλά, το σημαντικότερο, το γεγονός ότι το

πριν προχωρήσει στις σημαντικές τουτες αποφάσεις.

Όλα αυτά έχουν δόση αλήθειας. Στην πραγματικότητα σημαίνουν πως η ελληνική άρχουσα τάξη έχει αποφασίσει σε σημαντικές υποχωρήσεις, όσον αφορά θέματα όπως είναι το Κυπριακό και η κρίση του Αιγαίου. Οι ύποχωρήσεις τουτες είναι σε τελευταία ανάλυση απόρροια της εξέλιξης της ελληνικής άρχουσας τάξης από το δυτικό ιμπεριαλισμό. 'Ετσι η δεξιά επιθυμεί να καλύψει τις ύποχωρήσεις της με τη λαϊκή ύποστήριξη, που τώρα είναι βέβαιη πως θα πάρει στις επικείμενες εκλογές.

'Ενας πρόσθετος λόγος που οδήγησε τη κυβέρνηση στην

αιάζονται αδύναμες να συνενωθούν πάνω σ' ένα κοινό πρόγραμμα, που θα αποτελέσει πρόκληση στην κυβέρνηση της άρχουσας τάξης, αλλά και

ν' αποτελέσει μια σοβαρή ή παλλαχτική πορεία στα μάτια της εργατικής τάξης και πλατειών λαϊκών στρωμάτων.

Είναι γεγονός ότι η εκλογική δύναμη της δεξιάς έχει μειωθεί σε σύγκριση με το ποσοστό που η κυβέρνηση συγκέντρωσε στις τελευταίες εκλογές. 'Η πτώση τούτη οφείλεται στο ότι η κινδυνολογία για πιθανό πραξικόπημα δεν έχει πια τόση απήχηση στον κόσμο, ενώ ταυτόχρονα ουσιαστικά προβλήματα της χώρας παραμένουν άλυτα. Παρ' όλ' αυτά τα κόμματα της αριστεράς δεν είναι σήμερα σε θέση να διεκδικήσουν την έξουσία με σοβαρή πιθανότητα επιτυχίας. 'Ακόμα και η συνεργασία των «μικρών κομμάτων της αριστεράς» — το

ΠΑΣΟΚ, έχοντας το πιο ριζοσπαστικό πρόγραμμα, έχει πετύχει ν' αδηξήσει αριθμητικά τους οπαδούς του. Για τούτο πιστεύει βάσιμα πως η εκλογική του δύναμη θ' αδηξηθεί και γι' αυτό είναι αποφασισμένο να κατέλθει στις εκλογές μόνο του.

'Ετσι, με το ύφιστάμενο εκλογικό σύστημα, της ενισχυμένης αναλογικής, ο Καραμανλής θα βρεθεί στην έξουσία χωρίς μεγάλη δυσκολία. 'Η Ελλάδα θα ακολουθήσει μια πιο έντονη πορεία αντιδραστικής διακυβέρνησης, με σοβαρούς αντίχτυπους πάνω στην πορεία του Κυπριακού ζητήματος. 'Η έξουσία της δεξιάς θα τεθεί κάτω από ουσιαστική άμφισβήτηση, μόνο αν τα κόμματα της αρι-

στεράς μπορέσουν να παρουσιάσουν ένα ενιαίο μέτωπο δράσης, γύρω από ένα μεταβατικό αντιιμπεριαλιστικό, αντιιμπεριαλιστικό πρόγραμμα.

επίσπευση των εκλογών είναι η επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας. 'Οπως συμβαίνει πάντα η άρχουσα τάξη έτοιμάζεται για νέες επιθέσεις στο δικαστικό έ-

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 77: εργαζόμενοι μαθητές - ΕΡΕΥΝΑ

ΟΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΑΠΑΝΤΟΥΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ

Πως θελει η κεφαλαιοκρατια τους μαθητες το καλοκαιρι

Η θέση των μαθητων εργατων

Π Ε Ο

Ερώτηση 1. Γιατί υπάρχουν εργαζόμενοι μαθητές; Αυτό είναι ένα ερώτημα που πρέπει να μας απασχολήσει. Οι μαθητές κατά την διάρκεια των θερινών διακοπών πρέπει να ξεκουράζονται, να παίζουν, να χαίρονται. Μερικοί από αυτούς πρέπει να χρησιμοποιούν ένα μέρος του χρόνου των διακοπών τους για να προετοιμαστούν για τον επόμενο χρόνο τους. Τι είναι εκείνο που κινεί μερικούς από αυτούς να αναζητούν απασχόληση, καμιά φορά μάλιστα σε σκληρά, και δύσκολα, και επικίνδυνα επαγγέλματα;

Οι άνθρωποι να συμπληρώσουν το οικογενειακό εισόδημα που είναι χαμηλό ή ανάγκη να απασχοληθούν τον πατέρα από τις δαπάνες ή από μέρος των δαπανών που απαιτούνται για την φοίτηση ενός ή περισσοτέρων παιδιών σε σχολεία Μέσης Παιδείας.

Είναι κοινωνικό φαινόμενο ή υπάρχει εργαζόμενοι μαθητές που σχετίζεται με την ύπαρξη κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλά εισοδήματα. Έτσι παρ' όλο που έμεινε θα θέλαμε τους μαθητές να χρησιμοποιούν τον χρόνο των διακοπών τους στην άπαιστη, στο παιχνίδι και στη χαρά δεν εισηγομαστε να σταματήσει ή να απαγορευτεί η απασχόληση των μαθητών. Για να απαγορευτεί ή να εμποδιστεί η εργασία των μαθητών πρέπει να εκλείψουν οι αιτίες που την προκαλούν, που την κάνουν απαραίτητη για μερικές οικογένειες.

Ερώτηση 2. Οι συντεχνίες έχουν καθήκον να επαγρυπνούν και να προστατεύουν τα συμφέροντα των εργαζόμενων μαθητών κατά τον ίδιο τρόπο που προστατεύουν τα συμφέροντα όλων των άλλων μελών τους.

Πολλοί εργοδότες θεωρούν τους μαθητές σαν μια πηγή φθηνής εργατικής δύναμης. Το καθήκον μας είναι να στεκόμαστε αντιμέ-

τωποι σ' αυτή την τάση. Οι εργαζόμενοι μαθητές πρέπει να πληρώνονται όπως πληρώνονται οι άλλοι νεαροί μαθητευόμενοι και κομμάτι φορά όπως πληρώνεται ο ανεπίδοτος εργάτης — αν εκτελούν δουλειές ανεπίδοτου εργάτη.

Π Ο Α Σ

Ερώτηση 1. Γιατί υπάρχουν εργαζόμενοι μαθητές; Αυτό είναι ένα ερώτημα που πρέπει να μας απασχολήσει. Οι μαθητές κατά την διάρκεια των θερινών διακοπών πρέπει να ξεκουράζονται, να παίζουν, να χαίρονται. Μερικοί από αυτούς πρέπει να χρησιμοποιούν ένα μέρος του χρόνου των διακοπών τους για να προετοιμαστούν για τον επόμενο χρόνο τους. Τι είναι εκείνο που κινεί μερικούς από αυτούς να αναζητούν απασχόληση, καμιά φορά μάλιστα σε σκληρά, και δύσκολα, και επικίνδυνα επαγγέλματα;

Οι άνθρωποι να συμπληρώσουν το οικογενειακό εισόδημα που είναι χαμηλό ή ανάγκη να απασχοληθούν τον πατέρα από τις δαπάνες ή από μέρος των δαπανών που απαιτούνται για την φοίτηση ενός ή περισσοτέρων παιδιών σε σχολεία Μέσης Παιδείας.

Είναι κοινωνικό φαινόμενο ή υπάρχει εργαζόμενοι μαθητές που σχετίζεται με την ύπαρξη κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλά εισοδήματα. Έτσι παρ' όλο που έμεινε θα θέλαμε τους μαθητές να χρησιμοποιούν τον χρόνο των διακοπών τους στην άπαιστη, στο παιχνίδι και στη χαρά δεν εισηγομαστε να σταματήσει ή να απαγορευτεί η απασχόληση των μαθητών. Για να απαγορευτεί ή να εμποδιστεί η εργασία των μαθητών πρέπει να εκλείψουν οι αιτίες που την προκαλούν, που την κάνουν απαραίτητη για μερικές οικογένειες.

Π Ο Α Σ

Ερώτηση 1. Γιατί υπάρχουν εργαζόμενοι μαθητές; Αυτό είναι ένα ερώτημα που πρέπει να μας απασχολήσει. Οι μαθητές κατά την διάρκεια των θερινών διακοπών πρέπει να ξεκουράζονται, να παίζουν, να χαίρονται. Μερικοί από αυτούς πρέπει να χρησιμοποιούν ένα μέρος του χρόνου των διακοπών τους για να προετοιμαστούν για τον επόμενο χρόνο τους. Τι είναι εκείνο που κινεί μερικούς από αυτούς να αναζητούν απασχόληση, καμιά φορά μάλιστα σε σκληρά, και δύσκολα, και επικίνδυνα επαγγέλματα;

Οι άνθρωποι να συμπληρώσουν το οικογενειακό εισόδημα που είναι χαμηλό ή ανάγκη να απασχοληθούν τον πατέρα από τις δαπάνες ή από μέρος των δαπανών που απαιτούνται για την φοίτηση ενός ή περισσοτέρων παιδιών σε σχολεία Μέσης Παιδείας.

Είναι κοινωνικό φαινόμενο ή υπάρχει εργαζόμενοι μαθητές που σχετίζεται με την ύπαρξη κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλά εισοδήματα. Έτσι παρ' όλο που έμεινε θα θέλαμε τους μαθητές να χρησιμοποιούν τον χρόνο των διακοπών τους στην άπαιστη, στο παιχνίδι και στη χαρά δεν εισηγομαστε να σταματήσει ή να απαγορευτεί η απασχόληση των μαθητών. Για να απαγορευτεί ή να εμποδιστεί η εργασία των μαθητών πρέπει να εκλείψουν οι αιτίες που την προκαλούν, που την κάνουν απαραίτητη για μερικές οικογένειες.

Οι άνθρωποι να συμπληρώσουν το οικογενειακό εισόδημα που είναι χαμηλό ή ανάγκη να απασχοληθούν τον πατέρα από τις δαπάνες ή από μέρος των δαπανών που απαιτούνται για την φοίτηση ενός ή περισσοτέρων παιδιών σε σχολεία Μέσης Παιδείας.

Είναι κοινωνικό φαινόμενο ή υπάρχει εργαζόμενοι μαθητές που σχετίζεται με την ύπαρξη κοινωνικών στρωμάτων με χαμηλά εισοδήματα. Έτσι παρ' όλο που έμεινε θα θέλαμε τους μαθητές να χρησιμοποιούν τον χρόνο των διακοπών τους στην άπαιστη, στο παιχνίδι και στη χαρά δεν εισηγομαστε να σταματήσει ή να απαγορευτεί η απασχόληση των μαθητών. Για να απαγορευτεί ή να εμποδιστεί η εργασία των μαθητών πρέπει να εκλείψουν οι αιτίες που την προκαλούν, που την κάνουν απαραίτητη για μερικές οικογένειες.

Ερώτηση 3. Η απάντηση σ' αυτή την ερώτηση σας θα είναι: από δω είναι προηγούμενα. Βεβαίως αντιμετωπίζουν προβλήματα οι εργαζόμενοι μαθητές. Οι εργαζόμενοι μαθητές είναι κομμάτι της εργατικής τάξης και σαν τέτοιο αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι άλλοι εργατοπλήττολοι. Προβλήματα μισθοβολίας, προβλήματα ύστερης άφραξίας στα δουλειακά κλπ.

Τα προβλήματα αυτά είναι λιγότερα αν εργάζονται σε επιτηρείες με καλά οργανωμένο προσωπικό. Είναι περισσότερα αν εργάζονται σε επιχειρήσεις που το συνδικαλιστικό κίνημα είναι οργανωτικά αδύνατο.

Απάντηση: Όπως αναφέρομαι και άνωτέρω ο μαθητής δεν έχει να επιδιώκουν συνεχή απασχόληση. Πρόκειται για διακοπές που οι εργαζόμενοι μαθητές είναι κομμάτι της εργατικής τάξης και σαν τέτοιο αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι άλλοι εργατοπλήττολοι. Προβλήματα μισθοβολίας, προβλήματα ύστερης άφραξίας στα δουλειακά κλπ.

Απάντηση: Η απάντηση σ' αυτή την ερώτηση σας θα είναι: από δω είναι προηγούμενα. Βεβαίως αντιμετωπίζουν προβλήματα οι εργαζόμενοι μαθητές. Οι εργαζόμενοι μαθητές είναι κομμάτι της εργατικής τάξης και σαν τέτοιο αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι άλλοι εργατοπλήττολοι. Προβλήματα μισθοβολίας, προβλήματα ύστερης άφραξίας στα δουλειακά κλπ.

Απάντηση: Η απάντηση σ' αυτή την ερώτηση σας θα είναι: από δω είναι προηγούμενα. Βεβαίως αντιμετωπίζουν προβλήματα οι εργαζόμενοι μαθητές. Οι εργαζόμενοι μαθητές είναι κομμάτι της εργατικής τάξης και σαν τέτοιο αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι άλλοι εργατοπλήττολοι. Προβλήματα μισθοβολίας, προβλήματα ύστερης άφραξίας στα δουλειακά κλπ.

Απάντηση: Η απάντηση σ' αυτή την ερώτηση σας θα είναι: από δω είναι προηγούμενα. Βεβαίως αντιμετωπίζουν προβλήματα οι εργαζόμενοι μαθητές. Οι εργαζόμενοι μαθητές είναι κομμάτι της εργατικής τάξης και σαν τέτοιο αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι άλλοι εργατοπλήττολοι. Προβλήματα μισθοβολίας, προβλήματα ύστερης άφραξίας στα δουλειακά κλπ.

Απάντηση: Η απάντηση σ' αυτή την ερώτηση σας θα είναι: από δω είναι προηγούμενα. Βεβαίως αντιμετωπίζουν προβλήματα οι εργαζόμενοι μαθητές. Οι εργαζόμενοι μαθητές είναι κομμάτι της εργατικής τάξης και σαν τέτοιο αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλοι οι άλλοι εργατοπλήττολοι. Προβλήματα μισθοβολίας, προβλήματα ύστερης άφραξίας στα δουλειακά κλπ.

Οι δεσείς του Υπουργείου Εργασίας

1. Πόσοι μαθητές εργάζονται το καλοκαίρι;
2. Τι μισθούς παίρνουν;

Η συνθήκη μισθοβολίας των μαθητών είναι ίση προς το κατά των ημερομισθίου που παίρνουν οι εργαζόμενοι βάσει των ύψιστων μέσων συλλογικών συμβάσεων. Για τον καθορισμό της μισθοβολίας λαμβάνεται σοβαρά υπ' όψη η ηλικία, η ικανότητα και η τεχνική κατάρτιση του μαθητού.

Από τους μαθητές έμειναν οι εργαζόμενοι που έχουν εργαστεί σε τούτο το καλοκαίρι.

Σ Ε Κ

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Απάντηση: Είναι ανάγκη εξ ύπαρξης να διευκρινισθούν τι εννοούμε με τον όρο «εργαζόμενοι μαθητές». Οι μαθητές της Κύπρου δεν εργάζονται κατά την σχολική περίοδο παρά μόνον κατά την περίοδο των διακοπών του καλοκαιριού. Είναι ως εκ τούτου σαφές ότι εννοούμε τους μαθητές εκείνους οι οποίοι εργάζονται κατά την διάρκεια των διακοπών.

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Απάντηση: Είναι ανάγκη εξ ύπαρξης να διευκρινισθούν τι εννοούμε με τον όρο «εργαζόμενοι μαθητές». Οι μαθητές της Κύπρου δεν εργάζονται κατά την σχολική περίοδο παρά μόνον κατά την περίοδο των διακοπών του καλοκαιριού. Είναι ως εκ τούτου σαφές ότι εννοούμε τους μαθητές εκείνους οι οποίοι εργάζονται κατά την διάρκεια των διακοπών.

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Απάντηση: Είναι ανάγκη εξ ύπαρξης να διευκρινισθούν τι εννοούμε με τον όρο «εργαζόμενοι μαθητές». Οι μαθητές της Κύπρου δεν εργάζονται κατά την σχολική περίοδο παρά μόνον κατά την περίοδο των διακοπών του καλοκαιριού. Είναι ως εκ τούτου σαφές ότι εννοούμε τους μαθητές εκείνους οι οποίοι εργάζονται κατά την διάρκεια των διακοπών.

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Απάντηση: Είναι ανάγκη εξ ύπαρξης να διευκρινισθούν τι εννοούμε με τον όρο «εργαζόμενοι μαθητές». Οι μαθητές της Κύπρου δεν εργάζονται κατά την σχολική περίοδο παρά μόνον κατά την περίοδο των διακοπών του καλοκαιριού. Είναι ως εκ τούτου σαφές ότι εννοούμε τους μαθητές εκείνους οι οποίοι εργάζονται κατά την διάρκεια των διακοπών.

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Απάντηση: Είναι ανάγκη εξ ύπαρξης να διευκρινισθούν τι εννοούμε με τον όρο «εργαζόμενοι μαθητές». Οι μαθητές της Κύπρου δεν εργάζονται κατά την σχολική περίοδο παρά μόνον κατά την περίοδο των διακοπών του καλοκαιριού. Είναι ως εκ τούτου σαφές ότι εννοούμε τους μαθητές εκείνους οι οποίοι εργάζονται κατά την διάρκεια των διακοπών.

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

Ερώτηση: Ποία η θέση σας για το θέμα των εργαζόμενων μαθητών;

ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1917

Τόν άλλο μήνα θα έχουν κλείσει ακριβώς εξήντα χρόνια από τότε που έγινε στη Ρωσία η μεγάλη προλεταριακή επανάσταση του Οκτώβρη. Έν δψη τής επετείου αυτής εξετάζουμε εδώ το ρόλο που έπαιξε το Μπολσεβίκικο Κόμμα στη Ρωσική Έπανάσταση.

ΤΟ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Το ρώσικο Μαρξιστικό κίνημα εμφανίστηκε αρκετά πριν το 1900. Αρχισε όμως να παίρνει την οργανωμένη μορφή κόμματος γύρω στο 1900. Μια από τις ηγετικές μορφές στο κόμμα ήταν ο Λένιν που κατάφερε να μαζέψει γύρω του τα καλύτερα στοιχεία του κόμματος.

Η εμφάνιση των Μπολσεβίκων έγινε το 1903 με τη διάσπαση του Σοσιαλδημοκρατικού κόμματος και αντιπροσώπευσε την άριστη του πτέρυγα. Με την επανάσταση του 1905 κατάφερε να ριζώσει στην εργατική τάξη και λόγω της καλής του οργάνωσης επέζησε στην περίοδο της αντίδρασης (1907-1910). Το ανέβασμα του εργατικού κινήματος και η αντιπολεμική του στάση το βοήθησαν να αποκτήσει την εμπιστοσύνη των πιο συνειδητοποιημένων εργατών. Η επανάσταση του Φλεβάρη του 1917 το βρήκε άπροετοίμαστο αλλά πολύ γρήγορα συνήλθε και παρά όρισμένες συγχισμένες θέσεις που πήρε, με την καθοδο του Λένιν ξεκαθάρισε την τακτική του και κατάφερε να γίνει πιο δυνατό και πιο οργανωμένο κόμμα και να οδηγήσει την επανάσταση.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΝΑ ΟΔΗΓΑ

Πολλοί αφήνουν να φανεί ότι το Μπολσεβίκικο κόμμα ήταν μονολιθικό και αλάθητο. Απέχει πολύ από την πραγματικότητα. Η ιστορία του είναι γεμάτη από εσωτερική πάλη, ιδιαίτερα σε επαναστατικές συνθήκες. Στην πορεία της ιστορίας του όμως είχε αναπτύξει αρκετά στελέχη και δοκιμασμένους ηγέτες έτσι που να μπορούν να οδη-

γήσουν το κόμμα στις δύσκολες στιγμές.

Η ρουτίνα όμως που ήταν αναγκαία για να μπορέσει το κόμμα να έχει σταθερότητα πολλές φορές οδήγησε σε συντηρητισμό και το κόμμα βρέθηκε πίσω από τις μάζες. Φτάνουμε έτσι πολλές φορές στο σημείο το κόμμα να χάνει την επαφή του με τις μάζες. Η εσωτερική του δημοκρατία και οι ρίζες που είχε αποκτήσει μέσα στην εργατική τάξη του επέτρεπουν να διορθώσει τα λάθη και να μπει πάλι μπροστά.

Η ΜΑΖΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ

Όταν έγινε η επανάσταση ήταν όπως είπαμε το πιο δυνατό κόμμα. Δεν ήταν όμως πάντα έτσι. Λίγο πριν από το 17 από αποψη υποστήριξης ήταν το πιο μικρό από τα τρία κόμματα της Άριστερας. Είχε όμως στις γραμμές του τους πιο ταξικά συνειδητούς εργάτες. Με την έκρηξη της επανάστασης και το ανέβασμα του επιπέδου των μαζών, η σωστή του γραμμή (κατάληψη της εξουσίας) και η οργανωτική του δομή, του επέτρεψαν να πάρη τον έλεγχο των μαζών και να γίνει το πιο δυνατό.

Χαρακτηριστική είναι η αύξηση των μελών του. Από λιγώτερο από 80.000 τον Απρίλη ξεπερνά τις 200.000 τον Αύγουστο.

Με την εμφάνιση των Σοβιέτ αποτέλεσε απλώς μια μικρή μεσοφάση. Μέχρι το Σεπτέμβρη όμως κατάφερε να αποκτήσει την πλειοψηφία και να κεντρίσει τους εργάτες που ακολουθούσαν τα άλλα κόμματα. Μεγάλη σημασία είχε επίσης το γεγονός ότι είχε μεγάλη επιρροή στα μεγάλα εργοστάσια στα διομηχανικά κέντρα και στις πιο σημαντικές στρατιωτικές μονάδες.

ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ

Η επανάσταση του Φλεβάρη βρήκε το Μπολσεβίκικο κόμμα άπροετοίμαστο όπως και τα υπόλοιπα κόμματα. Μέσα στην εuforia που δημιουργήσε η πτώση του Τσαρού το κόμμα παρασύρθηκε με το γενικό ρεύμα που έτεινε προς τη δημιουργία μιας προοδευτικής αστικής δημοκρατίας. Η καθοδο των Κάμενεφ και Στάλιν δυνάμωσε από τη θέση. Στα μέσα του Μάρτη η γραμμή της «Πράβδα» (το όργανο των Μπολσεβίκων) ήταν υποστήριξη προς την προσωρινή κυβέρνηση «όσον αγωνίζεται ενάντια στην αντίδραση και την αντεπανάσταση». Η θέση του κόμματος απέναντι στον πόλεμο ήταν επίσης συγχισμένη. Υποστήριξε ότι το καθήκον των Ρώσων εργατών ήταν να προστατεύσουν την πατρίδα δηλ. να παίρνουν μέρος στον πόλεμο.

Σ' αυτή τη σύγχυση και τη δεξιά στροφή που άρχισε να παίρνει το κόμμα επέμβηκε ο Λένιν. Πρώτα με επιστολές «Γράμματα από Μακρινά σε σύντροφους και στο κόμμα που κτυπούσε τη γραμμή αυτή και καθόριζε σαν σωστή τακτική τον αγώνα ενάντια στην προσωρινή κυβέρνηση.

Με την καθοδο του στη Ρωσία άρχισε άμεσα τη δουλειά για την αλλαγή της γραμμής. Παρουσίασε τις θέσεις του Απρίλη που έγιναν αποδεκτές από τις διασκεύεις του κόμματος και έβαλε μπροστά την γραμμή της κατάληψης της εξουσίας από το Σοβιέτ.

ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΙΟΥΛΗ

Η προπαγάνδα των Μπολσεβίκων για την μεταφορά της εξουσίας στο Σοβιέτ βρήκε άμεσα απήχηση στις επαναστατημένες μάζες της

Εργαζόμενοι αποφασίζουν για τις τύχες τους. Το Σοβιέτ συνεδριάζει.

Πετρούπολης που βρίσκονταν πολύ πιο μπροστά από την υπόλοιπη Ρωσία. Στις αρχές του Ιούλη το κίνημα στην Πετρούπολη βρισκόταν στα ύψη του. Οι εργάτες και επαναστατημένοι στρατιώτες ήταν έτοιμοι για την επανάσταση. Η υπόλοιπη όμως Ρωσία βρισκόταν πολύ πιο πίσω. Κάθε προσπάθεια για κατάληψη της εξουσίας θα συναντούσε την απάθειά τους αν μη την αντίδρασή τους. Έτσι το κόμμα βρέθηκε στη δύσκολη θέση να προσπαθή-

σει να συγκρατήσει τις μάζες που έφταναν σ' αυτό το επίπεδο λόγω της δικής του προπαγάνδας. Ένα καθήκον που έφερε τον κίνδυνο να φανεί στις μάζες σαν προδοτικό. Τη στιγμή όμως που οι μάζες δύναντο στους δρόμους το κόμμα δεν πήγε ενάντια τους, προσπάθησε όμως να τους καθοδηγήσει.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Η απόφαση για κατάληψη της εξουσίας δεν πάρθηκε όμοφωνα. Μέσα στο κόμμα εκφράστηκαν τρομερές διαφωνίες και έννοιες μέχρι σημείου που δυό από τα ηγετικά του στελέχη (Κάμενεφ, Ζηνόβιεφ) εκφράσαν τη διαφωνία τους με δήλωση στις εφημερίδες προδώνοντας έτσι την απόφαση. Η ανέκδοτη όμως στάση του Λένιν και η επαναστατικότητα των μελών κατάφεραν να ξεπεράσουν τα εμπόδια και η επανάσταση να γίνει γεγονός.

Η επανάσταση δεν ήταν κάτι που αποφασίστηκε σε κλειστές κάμαρες ανεξάρτητα από τη θέληση των μαζών. Πάσθηκε τη στιγμή που οι μάζες ήταν έτοιμες. Γιατί η επανάσταση είναι έργο των μαζών. Όπως είπε ο Λένιν ούτε πιο γρήγορα ούτε πιο αργά μπορούσε να πετύχει. Έπρεπε να γίνει όταν οι μάζες δεν είχαν άλλη διέξοδο. Και τα χρονικά πλαίσια ήταν πολύ στενά.

Η επανάσταση στη Ρωσία μάς δείχνει καθαρά την ανάγκη του κόμματος. Δίχως το κόμμα η εργατική τάξη δεν μπορεί να καταλάβει την εξουσία. Κόμμα δίχως την ιδεολογία του Μαρξισμού δεν μπορεί να οδηγήσει στη νίκη μέσα σ' αυτές τις δύσκολες συνθήκες όπου ένα λάθος φ-νει ανεπανόρθωτες κατασ-φές.

ΚΑΘΕ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ

ΟΙ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΕΣ: ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗ ΣΤΗΛΗ

Αγαπητή στήλη Κάθε Δεκαπέντε,

Τήν περασμένη φορά έγραψες — σωστά κατά τη γνώμη μου — πως οι υποψήφιοι για τόν αρχιεπισκοπικό θρόνο θάπρεπε να κατεβάσουν πρόγραμμα στο λαό και να εξηγήσουν πους σκοπούς τους και τη μελλοντική τους δραστηριότητα. Κάτι τέτοιο δεν έχει ακόμα γίνει, ενώ σύντομα πλησιάζει η μέρα των αρχιεπισκοπικών εκλογών. Είμαι ένας πιστός που ενδιαφέρομαι βαθειά για τήν πορεία των εκκλησιαστικών πραγμάτων και τής θρησκείας γενικώτερα. Θάθελα, λοιπόν, να ξέρω τις προγραμματικές αρχές των υποψηφίων.

Γιώργος Κ., Α)σός

Απάντηση στήλης:

Αγαπητέ αναγνώστη, θάπρεπε να ξέρεις πως είσαι τυχερός που είσαι πιστός και όχι πιστή. Γιατί αν ήσουν πιστή δεν θάχες δικαίωμα ψήφου γιατί εκ φύσεως και

έξ ορισμού θά ήσουν άμαρτωλή. Έτσι νομίζω εξυπονοούν οι ιεροί κανόνες... Από τήν άλλη, δεν έχεις δικαίωμα να ξέρεις το πρόγραμμα των υποψηφίων, γιατί τελικά, σύμφωνα πάλι με τούς ιερούς κανόνες, ο μέλλον αρχιεπίσκοπος δρᾶ πάντα άφου το φωτίσει το Άγιο Πνεύμα. Και το Άγιο Πνεύμα, όπως θά πρέπει να ξέρεις δεν φωτίζει κανένα προκαταρκτικά. Έτσι κανένα νόημα δεν έχει να βγει τώρα πρόγραμμα γιατί ανά πᾶσα στιγμή μπορεί να το αλλάξει το Άγιο Πνεύμα στο μέλλον. Έτσι δεν μπορούμε ακόμα να ξέρουμε τι θ' αποφασίσει να κάνει ο μέλλον αρχιεπίσκοπος με τις εκκλησιαστικές περιουσίες. Έκείνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να προσευχηθούμε για να επιφοιτήσει το άγιο πνεύμα κατά τρόπο αντιμπεριαλιστικό, για να δρᾶ και ο αρχιεπίσκοπος ανάλογα.

Με έχτιμηση
Ο ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟΣ

Στο Παλαιχώρι

Η ΕΔΟΝ ΜΙΛΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟ

Πρόσφατα, ο οργανωτικός γραμματέας της ΕΔΟΝ κ. Δ. Χριστόφιας μίλησε στο Παλαιχώρι με θέμα τον άριστερο δέξτρερισμό. Με τις απόψεις της ΕΔΟΝ και του ΑΚΕΛ πάνω σε τούτο το θέμα, είχαμε την ευκαιρία ν' ασχοληθούμε ξανά, όταν παρόμοια όμιλία έγινε από τον ίδιο όμιλητή στη Λευκωσία στις 25 του Φεβρουάριου 1976.

Στο παρόν άρθρο δεν θ' ασχοληθούμε διεξοδικά με το θέμα αλλά θα θίξουμε ορισμένα βασικά σημεία της ομιλίας του κ. Χριστόφια, που έχουν σοβαρή ιδεολογική ή πρακτική σπουδαιότητα.

ΡΕΦΟΡΜΙΣΜΟΣ

Ήταν αξιοσημείωτη η παντελής έλλειψη αναφοράς στο φαινόμενο του ρεφορμισμού. Ένώ ο όμιλητής μίλησε για τις διάφορες αριστεριστικές ομάδες, απέφυγε επιμελώς ν' αναφερθεί στις ρεφορμιστικές τάσεις διαφόρων κομμάτων. Μιλώντας, για παράδειγμα, σχετικά με την πολιτική των Κ.Κ. Ιταλίας και Γαλλίας, ανέφερε απλώς πως τα κόμματα τούτα άκολουθούν την ταχτική που πιστεύουν πως είναι σωστή μέσα στις δοσμένες συνθήκες. Καμιά συζήτηση της πίστης τούτων των κομμάτων σε απλώς και μόνον κοινοβουλευτικές διαδικασίες, εγκατάλειψης της δικτατορίας του προλεταριάτου, ή ακόμα της πρόσφατης διένεξης τους με τη Μόσχα.

Πιστεύουμε πως σε αντίδιαστολή με τον αριστερισμό θάπρεπε να συζητηθεί και το φαινόμενο του ρεφορμισμού, της πίστης δηλαδή στις σταδιακές μεταρ-

ρυθμίσεις, ενός φαινομένου που είναι πολύ διάχυτο στις μέρες μας.

Μιά τέτοια προσέγγιση θά ξεκαθάριζε πιδ εύκολα την σωστή επαναστατική πορεία σε αντιδιαστολή με το ρεφορμισμό και τον αριστερισμό.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΚΑΙ Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ

Μιλώντας για την περίπτωση της Κύπρου, ο κ. Χριστόφιας χαρακτήρισε σαν αριστεμιάς υπανάπτυκτης χώρας θάχε ένα τέτοιο συμφέρον για να εκμεταλλεύεται από μόνη της ολόκληρη τη χώρα, και να μη μοιράζεται την υπεραξία των εργαζομένων με το μεγάλο συνεταιρο, τον ιμπεριαλισμό. Κάτι τέτοιο όμως, είναι ουτοπικό. Η συνένωση της καγκ. οικονομίας με την τρομαχτική διανομοποίηση του κεφαλαίου και τη δημιουργία ενός πολύπλοκου οικονομικού ιμπεριαλισμού συμπλέγματος καθιστά την ανάπτυξη μιας ντόπιας αστικής τάξης ανεξάρτητα από τον ιμπεριαλισμό μιά εξωπραγματική πιθανότητα, που δεν έχει επιβεβαιωθεί ιστορικά σχεδόν ποθενά.

Πολύ περισσότερο, μέσα στις συνθήκες της Κύπρου, μιάς πολύ μικρής χώρας, που πο-

τέ δεν μπορεί να προσεγγίσει της δυνάμωσης της αστικής ένα σχετικό επίπεδο αυτόταρκειας, τούτη η πιθανότητα πέρασε, αλλά και απόρροια της δύσκολης πολιτικής κατάστασης που δημιουργήθηκε μετά την εισβολή. Έτσι είχαμε την πρώτη άνοιχτη και σοβαρή σύγκρουση ανάμεσα στο Μακάριο και την αστική τάξη, με τις τελευταίες βουλευτικές εκλογές.

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ

Σ' ερώτηση από το ακροατήριο, κατά πόσο οι εργατικές υποχωρήσεις μετά την εισβολή είναι επαναστατική πράξη, ο ριστική την αντιπαράθεση ή τη μη υποστήριξη της εθνικής αστικής τάξης. Υπάρχουν, σήμερα, λέει δύο κομμάτια της αστικής τάξης: η εθνική αστική τάξη και η εξηρημένη οικονομική ολιγαρχία, που συμμαχεί με τον ιμπεριαλισμό και τους Τούρκους. Η πρώτη εκπροσωπήθηκε από το Μακάριο και τώρα από τον Κυπριανό ή εκπροσώπησε της δεύτερης δεν διευκρινίστηκε.

Έτσι, συνέχισε ο κ. Χριστόφιας σήμερα το κίνημα έχει καθήκον να διεξάγει τον απελευθερωτικό αγώνα «από κοινού» με την εθνική αστική τάξη. Θέμα εξουσίας δεν μπαίνει για το ΑΚΕΛ, είπε, μέχρι την ολοκλήρωση της ανεξαρτησίας της Κύπρου.

Σήμερα, όμως, στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, κάτω από νεοαποικιστικές συνθήκες ή έννοια της εθνικής αστικής τάξης στερείται σχεδόν εντελώς εμπειρικού περιεχομένου. Γενικά, εθνική αστική τάξη ονομάζεται το κομμάτι της αστικής

τάξης που θα είχε συμφέρον να αναπτυχθεί ανεξάρτητα από τον ιμπεριαλισμό. Θεωρητικά, ολόκληρη ή αστική τάξη είναι ακόμα πιδ άπομακρυσμένη.

Το κόμμα του Κυπριανού, αντιπροσωπεύει βασικά μικροαστικά και μεσοία στρώματα, και όχι ένα τμήμα της αστικής τάξης, που με μεγάλη συνέπεια εξακολουθεί να είναι ρωπειρωμένη γύρω από το πολιτικό πρόγραμμα του πολιτικού Συναγεαγμένου.

Η πολιτική του Δ.Σ. είναι γνωστή και συνίσταται στην υποχωρητικότητα απέναντι στον ιμπεριαλισμό. Άς μη ξεχνούμε, επίσης, πως είναι ακριβώς η λαθασμένη τούτη θεωρία που οδήγησε διάφορα κινήματα στην καταστροφή (π.χ. σφαγή των εργατών στην Καντώνα 1927 από τον Τσιάγκ και Σέκ), αλλά και το ίδιο το ΑΚΕΛ στο να θλέπει σε κάποιο στάδιο τον Κληρίδη και το τότε κόμμα του σαν πολιτικούς εκπροσώπους της «εθνικής» ή «πατριωτικής» αστικής τάξης και να συνεργάζεται μαζί του.

Μιλώντας για τον Μακάριο, ο κ. Χριστόφιας τον χαρακτήρισε σαν καθαρά ταξικό εκπρόσωπο της εθνικής αστικής τάξης. Πιστεύουμε πως τούτη η αντιμετώπιση του Μακαρίου είναι λαθασμένη. Σε περασμένες εκδόσεις αναλύσαμε το κοινωνικό και πολιτικό περιεχόμενο του ρόλου του Μακαρίου.

Έδώ θ' άρκεστούμε να επαναλάβουμε πως ο Μακάριος υπήρξε ένας συμβιβασμός ανάμεσα σε μιά σχετικά αδύναμη αστική τάξη και στο εργατικό κίνημα.

Υπήρχε ένας ισορροπητής αντιθέσεων, που τον τελευταίο καιρό έγιναν πολύ έντονες που δύσκολα κρατιόνταν σε ισορ-

ροπία. Τούτο ήταν αποτέλεσμα της τάξης και της συνειδητοποίησης της στη 17ετία που κ. Χριστόφιας απάντησε ότι αποτελούν επαναστατική πράξη, γιατί επέτρεψαν την δραστηριοποίηση της οικονομίας. Και η ισχυρή οικονομία είναι το αναγκαίο υπόβαθρο του αγώνα. Πράσθηκε, επίσης, ότι η εργατική τάξη δέχτηκε αυτές τις θυσίες γιατί είναι πολύ συνειδητοποιημένη.

Οι εργατικές υποχωρήσεις σήμαιναν στην ουσία πως η εργατική τάξη φορτώθηκε να τα δάρη των συνεπειών του πολέμου, για να πλουτίσει η οικονομική ολιγαρχία μέσα στις συνθήκες της κατοχής και της προσφυγιάς.

Ταυτόχρονα, η οικονομική ολιγαρχία κήρυσσε και κηρύσσει την πολιτική της υποχώρησης. Δυσκολευόμαστε να δούμε πως η στάση των συντεχνιών, μέσα σε τούτα τα δεδομένα, αποτελεί πράξη επαναστατική. Άλλά η πολιτική τούτη ίσως δικαιολογηθεί χρησιμοποιώντας πάλι την έννοια της πατριωτικής αστικής τάξης.

Έχουμε, όμως, ξεκαθαρίσει πως καμιά ελπίδα απελευθέρωσης δεν μπορεί να σπρηχθεί πάνω στην εθνική αστική τάξη, γιατί αυτή ή έννοια, μέσα στις συνθήκες τουλάχιστο της Κύπρου, δεν έχει κανένα πραγματικό περιεχόμενο. Κι αν ακόμα υπάρχουν σπέρματα αυτού που ονομάζεται εθνική αστική τάξη, το κίνημα δεν μπορεί να εμπιστευτεί στα κέρια αυτού του στρώματος την ήγεια ενός απελευθερωτικού αγώνα, γιατί είναι αναπόφευκτο πως σε κάποιο στάδιο θα υποχωρήσει απέναντι στον ιμπεριαλισμό, γιατί τελικά δεν μπορεί να υπάρξει ανεξάρτητα απ' αυτόν.

Η Γιορτή Νεολαίας 77 της Ν. ΠΑΣΟΚ και η παρουσία της Σ. Ν. ΕΔΕΝ

Η Νεολαία ΠΑΣΟΚ σε συνεργασία με το έντυπο της οργάνωσης «ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ» διοργάνωσε τη Γιορτή Νεολαίας 1977. Στα πλαίσια της Γιορτής Νεολαίας 1977 έγιναν εκδηλώσεις σ' ολόκληρη την Ελλάδα, αλλά το αποκορύφωμα της Γιορτής Νεολαίας ήταν στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη από τις 9 μέχρι τις 11 του Σεπτεμβρίου. Η μεγάλη κοσμοσυρροή στη διάρκεια της Γιορτής, ανάγκασε την Οργανωτική Επιτροπή να παρατείνει τη διάρκεια των εκδηλώσεων μέχρι τις 14 του Σεπτεμβρίου. Αυτό το αποκορύφωμα ήταν ένα πραγματικό πανηγύρι και ένα ξεφάντωμα της Ελληνικής νεολαίας.

Στα πλαίσια της Γιορτής Νεολαίας 1977 παρουσιάστηκαν τα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η σημερινή ελληνική νεολαία. Τονίστηκε η αντιδικτατορική πάλη που έκανε ο ελληνικός λαός κατά την εφταετία, καθώς και οι αγώνες του ΠΑΣΟΚ και της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ, κατά την διάρκεια της μεταπολίτευσης και μετά, ενάντια στο κράτος της Δεξιάς, στην αμερικανοκρατία επίσης και οι αγώνες για την προάσπιση και την προώθηση των συμφερόντων της εργατικής και της αγροτικής τάξης της Ελλάδας. Επίσης τονίστηκε το πλάτημα του ΠΑΣΟΚ και

της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ, καθώς και την μεγάλη απήχηση που είχαν οι διάφορες θέσεις του κινήματος μέσα στις πλατειές μαζες του ελληνικού λαού. Κατά τη διάρκεια της Γιορτής Νεολαίας λειτούργησαν περίπτερα Λαϊκής Τέχνης, Αρχιτεκτονικής, Ζωγραφικής, Γλυπτικής κ.λ.π.

Το καλλιτεχνικό μέρος της Γιορτής Νεολαίας ήταν άρκετά πλούσιο από πλευράς παρουσίας και αριθμού καλλιτεχνών. Απαγγέλλονταν ποιήματα του Ο. Έλύτη, Γ. Ρίτσου, Γ. Σεφέρη. Παρουσιάστηκαν θεατρικά μονόπρακτα από τον Καζάνο — Καρέζη, τον Μόρτλο — Ντόβα και από τον Θίασο «συνερ-

γάτες». Έμφανίστηκαν και έρμήνευσαν τραγούδια τους, το συγκρότημα του Γ. Ζωγράφου, του Μ. Θεοδωράκη μαζί με τους Α. Καλογιάννη και Π. Πανδη, του Χρ. Λεοντή και του Μαυρουδή. Έμφανίστηκαν επίσης ο Κ. Καμένος, η Αρλέττα ο Β. Παπακωνσταντίνου και ο Μητσιάς.

Προβλήθηκαν επίσης ταινίες του πρωτοποριακού ελληνικού κινηματογράφου καθώς και ταινίες της Παλαιστινέζικης Έπανάστασης.

Έγιναν επίσης συζητήσεις με την πλατιά συμμετοχή του ακροατηρίου με θέμα (α) τους δημοκρατικούς αγώνες του ελληνικού λαού, (β) οι εθνικοί αντιιμπεριαλιστικοί αγώνες των λαών, και (γ) τα δικαιώματα της νεολαίας.

Στην Αθήνα η Γιορτή Νεολαίας έγινε μέσα στο άλσος της Ν. Σμύρνης, και κατά τη διάρκεια της Γιορτής η παρουσία του λαού ήταν τρομαχτική. Επισκέπτονταν καθημερινώς την Γιορτή κατά μέσο όρο 50 έως 70 χιλιάδες θεατές. Παράλληλα, στο χώρο της Γιορτής λειτούργησαν περίπτερα από πολλές οργανώ-

σεις και χώρες του εξωτερικού. Λειτούργησαν περίπτερα του Ο.Α.Π., της Χιλής, της Αγκόλας και της Μοζαμβίκης. Το Κυπριακό περίπτερο της Σ.Ν. ΕΔΕΝ με την άφογη έκθεση φωτογραφίας, αφίσσας και άλλου υλικού έδωσε ανάγλυφη την εικόνα που επικρατεί σήμερα στο τόπο μας μετά το προδοτικό πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή. Στη Γιορτή Νεολαίας έστειλαν χειροποίητους ή άλλες νεολαϊστικές οργανώσεις της Ελλάδας. Επίσης ο Γ.Γ. της Σ.Ν. συν. Μ. Τεμβριώτης απέυθυνε συναγωνιστικό χειροποίητο στην ελληνική νεολαία.

Έμφανίστηκε επίσης και η Έρασιτεχνική Λαϊκή Σκηνή

της Σ.Ν. ΕΔΕΝ που παρουσίασε το έργο «Το Χρονικό της Κυπριακής Τραγωδίας» γραμμένο από τον Κ. Χαραλαμπίδη. Την παράσταση στη Θεσσαλονίκη παρακολούθησαν 20 χιλιάδες θεατές και στην Αθήνα γύρω στις 30 χιλιάδες θεατές. Σ' όλη τη διάρκεια του έργου οι θεατές, ανάγκαζαν τους εκτελεστές να σταματούν, με τα παρατεταμένα χειροκροτήματα και συνθήματά τους. Η παρουσία της Έρασιτεχνικής Λαϊκής Σκηνης άφησε τις πιδ καλές εντυπώσεις. Το πολιτικό μήνυμα του έργου κατάφερε να περάσει και στο τελευταίο θεατή.

Π. Λάρκου

ΜΕ ΤΟ ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ Δ.Ν.Δ. ΛΟΪΖΟΥ

Συμμαθητές, συμμαθήτριες,

Τò ψήφισμα

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΑΣ

ροντα της οικονομικής ολιγαρχίας της επιβάλλουν την πολιτική της υποχώρησης. Τò εργατικό κίνημα πρέπει να μπει στην πρωτοπορία του αγώνα για να διασφαλίσει τη σωστή του πορεία, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των Τ)Κ μαζών. Τά ψηφίσματα του Ο-ΠΕ θα αποκτήσουν κάποιο αντίκρουσμα αν ο λαός μπει ενεργά στη διαδικασία του αγώνα υποκαθιστώντας με τη δράση του τη δραστηριότητα στα στεγανά των διπλωματικών παρασκηνίων, με μέθοδο που πάντα ακολουθούσε η άρχουσα τάξη στην προσπάθειά της να εκμηδενίσει πάντα τη λαϊκή επιρροή.

Ο νέος σχολικός χρόνος άρχισε. Οι μαθητές ξαναγυρίζουν στα σχολεία αντιμετωπίζοντας τα ίδια προβλήματα που είχαν και στες προηγούμενες χρονιές.

Με τον θάνατο του προέδρου της Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακάριου, μπαίνουμε σε μια νέα φάση όσον αφορά την πολιτική κατάσταση του τόπου. Τα προγεφυρώματα ανασυντάσσονται με σκοπό την προώθηση των ιμπεριαλιστικών σχεδίων. Οι πιέσεις των κύκλων του ΝΑΤΟ και της ΕΟΚ εντείνονται έχοντας σαν σκοπό την προώθηση των συμφερόντων τους. Ο μακροχρόνιος αγώνας που ως τώρα αποτελεί ένα σύνθημα, πρέπει να μπει πάνω σε σωστές βάσεις προχωρώντας στη δημιουργία λαϊκής πολιτοφυλακής που να έχει δημοκρατικό έλεγχο. Ο συσσωρευμένος πλούτος και οι οικονομικοί πόροι του τόπου πρέπει να στρατευθούν για τον αγώνα. Μόνο μ' αυτές τις προϋποθέσεις πιστεύουμε ότι θα μπορούμε να βρούμε μια δίκαιη λύση του προβλήματός μας που να εγγυάται την απελευθέρωση και την επιστροφή όλων τών νπροσφύγων στα σπίτια τους.

Συμμαθητές, Συμμαθήτριες,

Η Δημοκρατική Νεολαία Δώρου Λοΐζου έχοντας σαν βασικό κριτήριο την προάσπιση τών συμφερόντων του μαθητόκοσμου, αγωνίζεται για την προώθηση και την επίλυση τών προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε. Οι μαθητές που προέρχονται από εργατικές, φτωχοαγροτικές και προσφυγικές οι-

κογένειες που αποτελούν την μάζα του μαθητοκοσμου έχουν να αντιμετωπίσουν και τα πιο πολλά προβλήματα. Η μη καθιέρωση της δωρεάν παιδείας αναγκάζει αυτούς τους μαθητές να δουλεύουν για να μπορέσουν να καλύψουν τες οικονομικές τους ανάγκες. Η έλλειψη του ελεύθερου μαθητικού συνδικαλισμού μετατρέπει τους μαθητές σε άβουλα άτομα, και έτσι η διεύθυνση μπορεί να παίρνει οποιαν απόφαση θέλει. Η αντίθεση της κυβέρνησης στην ελεύθερη πολιτικοποίηση τών μαθητών, είναι ένας ανασταλτικός παράγοντας στη δημιουργία σωστά προβληματιζομένων και δημοκρατικών πολιτών.

Οι μαθητές πρέπει να σταματήσουν να είναι ένας παθητικός παράγοντας στην δηλ ζωή του σχολείου. Πρέπει να κάνουν ένα συστηματικό και οργανωμένο αγώνα για να βρουν μια δίκαιη λύση στα προβλήματά τους. Η Δημοκρατική Νεολαία Δώρου Λοΐζου προσφέρει στους μαθητές την ευκαιρία να οργανωθούν στες γραμμές της, έτσι που όλοι μαζί ενωμένοι να λύσουμε τα φλέγοντα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε.

Οι βασικοί σκοποί και επιδιώξεις της Δημοκρατικής Νεολαίας Δώρου Λοΐζου είναι η λαϊκή και δωρεάν παιδεία, ο μαθητικός συνδικαλισμός και η ελεύθερη πολιτικοποίηση τών μαθητών. Αυτοί οι σκοποί και επιδιώξεις είναι και ατή γνώμη μας οι πιο σωστές κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να ακολουθήσουμε για να λύσουμε τα προβλήματά μας.

Συμμαθητές, Συμμαθήτριες,

Ο τόπος μας περνά δύσκολες μέρες. Πρέπει να ριχτούμε όλοι μαζί στον αγώνα για την σωτηρία του τόπου μας. Ο ιμπεριαλισμός και τα σχέδιά του δεν θα μπορέσουν να υποτάξουν τον λαό μας.

Η Δημοκρατική Νεολαία Δώρου Λοΐζου υπόσχεται ότι θα είναι πάντα στην πρωτοπορία τών αγώνων του μαθητόκοσμου του τόπου μας.

Η Δημοκρατική Νεολαία Δώρου Λοΐζου απαιτεί

- ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ
- ΛΑΪΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ
- ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ
- ΑΓΩΝΑ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΝΙΚΗ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

Τ ήΔευτέρα 19.9.77 αγρότες από τα χωριά Πάχνα, Δωρά, Άη Αμβρόση και Κυβίδες βάζοντας λεωφορεία στις δύο εισόδους του εργοστασίου ΣΟΔΑΠ, εμπόδιζαν κάθε είσοδο ή έξοδο οποιουδήποτε στο εργοστάσιο, με αποτέλεσμα να σταματήσει η παραλαβή σταφυλιών. Αυτό είχε γίνει στις 7 το πρωί. Αφορμή ήταν η συνεχής άποφυγή τών οινοβιομηχάνων για συνάντηση με αντιπροσωπεία τών αγροτών που οι τελευταίοι ζητούσαν επίμονα από την περασμένη εβδομάδα.

Τò Σάββατο 17.9.77 οι οινοβιομηχανοί έδωσαν προκλητική απάντηση στους αγρότες όταν οι τελευταίοι ζήτησαν συνάντηση, ότι τέτοια συνάντηση δε μπορούσε να γίνει γιατί τò προσεχές Σάββατο είναι άργια!! για τις οινοβιομηχανίες. Τò ίδιο βράδυ στην Πάχνα επιτροπή τών αγροτών έπερνε την τελική απόφαση για κατάληψη εργοστασίων τη Δευτέρα αν οι οινοβιομηχανοί αρνούταν πάλι να συζητήσουν μαζί τους.

Αιτία όλων αυτών ήταν ο χωρισμός τών χωριών σε προνομιούχα και μη. Δηλαδή από μερικά χωριά να παραλαμβάνεται δηλ η παραγωγή σταφυλιών σαν έκλεχτά και από μερικά μόνο μικρά μέρος της παραγωγής τους. Είναι αξιοσημείωτο τò γεγονός πως στη σύσκεψη που είχαν οι αγρότες εκφράστηκε η άποψη πως ο διαχωρισμός τών χωριών σε προνομιούχα και μη αποκροπούσε στη προσπάθεια τών οινοβιομηχάνων για

διάσπαση της αγροτικής τάξης.

Γι' αυτό στο σημείο αυτό υπήρξαν διαφωνίες κατά πόσον θα έπρεπε να καταλάβουν εργοστάσια μήπως και βρεθούν αντιμέτωποι με τούς άλλους αγρότες. Παρ' όλα αυτά τη Δευτέρα που είχε γίνει η κατάληψη του εργοστασίου οι αγρότες τών «προνομιούχων» χωριών υποστήριξαν τούς συναδέλφους τους. Τò εργοστάσιο έμεινε κλειστό μέχρι τη 1 μετά τò μεσημέρι που οι οινοβιομηχανοί δέχτηκαν αντιπροσωπεία τών αγροτών.

Από πληροφορίες που πήραμε μετά την συνάντηση μάθαμε πως έγινε μια κατ' αρχήν συμφωνία αλλά οι αγρότες δεν είναι ακόμη ικανοποιημένοι και διατηρούν τò δικαίωμα της διεκδίκησης τών δικαίων τους με όλα τὰ μέσα.

Π. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

αγοραζετε τη σοσιαλιστική έκφραση

σοσιαλιστική έκφραση

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
 Έσωτερικό 24 φύλλα 2000 μίλες
 Έξωτερικό 24 φύλλα 2500 μίλες
 Τιμή φύλλου 50 μίλες.
 Οι έπιταγές στο λογαριασμό 4572 Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου Λευκωσία.

Η Σοσιαλιστική Έκφραση θα διατείνεται στα Γραφεία της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ Κωνσταντίνου Παλασιολόγου 23 Λευκωσία ή για συνδρομές Τ.Κ. 1064 Λευκωσία.